

۱۲۵۷۱۲۵
۳۸۶/۵/۳۱

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

شورستان
تعالی
دینا از دولت اسلامی
فهرست کمیته راه آهن
اسلام

کمیته راه آهن

۸۶۷۱۲

وزارت کشور - وزارت راه و ترابری

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۶/۵/۲۴ بنا به پیشنهاد شماره ۱۱/۱۷۸۵۰ مورخ ۱۳۸۵/۹/۲۶ وزارت راه و ترابری و به استناد تبصره (۳) ماده (۲) قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی کشور - مصوب ۱۳۸۴ - این نامه اجرایی کمیسیونهای جلوگیری از سوانح راه آهن را به شرح زیر تصویب نمود:

"آیین نامه اجرایی کمیسیونهای جلوگیری از سوانح راه آهن"

ماده ۱- در این آیین نامه عبارات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می رود:
الف - کمیسیون سوانح ناحیه: کمیسیونی متشکل از اشخاص به شرح آتی است که به منظور کنترل و بکارگیری آیین نامه ها و دستورالعملهای اجرایی، پیشگیری و رسیدگی به سوانح احتمالی در نواحی راه آهن جمهوری اسلامی ایران تشکیل می گردد.
ب- کمیسیون عالی سوانح: کمیسیونی متشکل از اعضاء به شرح آتی است که به منظور پیشگیری از سوانح احتمالی، تهیه دستورالعملها و مقررات عملیاتی و اجرایی و نظارت بر اجرای آنها و رسیدگی به تقاضای تجدید نظر نسبت به آرای صادره در کمیسیونهای سوانح نواحی به شرح سندرج در این آیین نامه در مرکز راه آهن جمهوری اسلامی ایران تشکیل می گردد.
ماده ۲- کمیسیون جلوگیری از سوانح راه آهن مستقر در نواحی که در این آیین نامه کمیسیون سوانح ناحیه نامیده می شود، با عضویت مدیرکل یا معاون فنی ناحیه و پنج نفر خیره در هر یک از رشته های ناوگان، سیر و حرکت، خط و ابنیه فنی، علایم و ایستنی که به پیشنهاد مدیرکل ناحیه و تأیید کمیسیون عالی سوانح راه آهن برای یک دوره دو ساله قابل تمدید انتخاب می شوند، تشکیل می گردد.

تبصره ۱- مدیرکل یا معاون فنی ناحیه، رئیس و عضو خیره اجرائی، دبیر کمیسیون می باشد.
تبصره ۲- هرگاه به مناسبت تغییر اعضای کمیسیون قبل از اتمام مدت دو ساله ایجاد نمایند، عضو یا اعضای جدید یا همان شرایط انتخاب خواهند شد.

رئیس هیئت وزیران
مهر

مدارکات محترم انباری و مالی
معاونت محترم بهره برداری و سیر و حرکت
مدیریت محترم ترافیک قطارهای مسافری رجا
جمهوریت محترم ترافیک قطارهای محلی مسافری و مسافران و پاساژها
مدیریت محترم ترافیک قطارهای مسافری (تورهای)
مدیریت محترم ترافیک مسافران مسافرین
مدیریت محترم ترافیک مسافران مسافرین

مدیر کل دفتر کار و امور
رئیس هیئت وزیران
رئیس هیئت وزیران
رئیس هیئت وزیران

کمیته لغو کمیسیون های راه و ترابری
(پن دین)

۱۳۸۶/۵/۳۱

تاریخ

۱۳۸۶/۵/۳۱

جمهوری اسلامی ایران

رئیس هیئت مدیره

تصویب نامه هیئت مدیره

ماده ۳ - کمیسیون سوانح ناحیه جهت رسیدگی به سوانح اقدامات زیر را به عمل می آورد:
الف- به سرعت در محل حادثه شده و ضمن تهیه کروکی صحنه و بررسی علل و عوامل وقوع آن. صورتمجلس وضعیت سوانح را تنظیم و تحقیقات اولیه را از مباشرین، مسیبن و شاهدین معمول
ب- در صورت عدم امکان حضور هر یک از افراد مذکور جانشین وی که قبلاً به نمایندگی کمیسیون عالی سوانح رسیده است اعزام می گردد.

ب- در مواردی که سوانح ریلی منجر به قتل یا جرح شود نماینده نیروی انتظامی راه آهن نیز بایستی همراه کمیسیون اعزام شود.

ب- در صورت وقوع سوانح ریلی که مدیریت آن خارج از توان و ظرفیت راه آهن باشد ضمن انجام وظایف کمیسیون سوانح (موارد بندهای الف و ب این ماده) موضوع بنشینان بحران زلزلی و نفاصله مسئولین مربوطه راه آهن مراتب را با سریعترین وسیله ممکن به اطلاع بالاترین مقام مسئول می رسانند که در این شرایط مطابق طرح جامع امداد و نجات کشور موضوع تصویب نامه شماره ۲۲۸۲/ت/۲۴۴۱۲ مورخ ۱۳۸۲/۱/۲۳ اقدام خواهد شد.

ب- پس از تکمیل تحقیقات ضمن تشکیل جلسه با حضور کلیه اعضا و تعیین خسارت وارده به ناوگان خط و اینیه فنی، علائم، تأسیسات و تجهیزات، افراد و دیگر موارد ناشی از سوانح، علت یا علل وقوع سوانح، مسئول یا مسئولین آن و میزان مسئولیت هر یک را طی صورتجلسه ای تعیین می نماید.
ب- نظریه کمیسیون سوانح ناحیه با اکثریت آراء معتبر می باشد. در صورت تساوی آراء تصمیمی که مطابق نظر رئیس کمیسیون باشد، ملاک عمل خواهد بود.

ب- در مواردی که سوانح ریلی منجر به قتل یا جرح شود یک نسخه از نظریه کمیسیون سوانح ناحیه به نیروی انتظامی راه آهن ارسال می گردد. نیروی انتظامی ناحیه به عنوان ضابط دادگستری مکلف است نظریه کمیسیون را به همراه پرونده قضایی به دادگستری محل ارسال نماید.

ج- کمیسیونهای سوانح نواحی به منظور پیشگیری از سوانح هر مساءً باید از کلیه خطوط، تأسیسات، تجهیزات و عملیات در محدوده ناحیه خود بازدید نمایند، و علاوه بر ثبت ابرادها در دفتر مخصوص ایستگاه یک نسخه از آن را جهت نظارت صورت مجلس کمیسیون و پیگیریهای بعدی به دبیر کمیسیون ارایه نمایند و اعضای کمیسیون باید از رفع نواقص در بازدید بعدی مطمئن شوند.

ماده ۴ - چنانچه مسئول یا مسئولین وقوع سوانح از کارکنان راه آهن باشند، مدیرکل ناحیه مراتب را ضمن اطلاع به آنان به هیئتهای رسیدگی به تخلفات اداری یا کمیته انضباطی (حسب مورد) جهت اقدام اعلام و در صورتی که مسئولیت متوجه شرکتهای حمل و نقل ریلی یا پیمانکاری یا

شماره ۲۱۳۵ / ۱۳۸۶
تاریخ ۱۳۸۶ / ۵ / ۳۱

تصویب نامه هیئت وزیران

سایر اشخاص باشد، نظریه کمیسیون را به آنان ابلاغ می نماید. هر یک از مسئولین ساحه که به نظر کمیسیون سوانح ناحیه اعتراض داشته باشند، می توانند ظرف مدت بیست روز از تاریخ ابلاغ مراتب اعتراض کتبی خود را به ناحیه راه آهن مربوط تحویل و رسیدن اخذ نمایند تا پرونده جهت رسیدگی به کمیسیون عالی سوانح راه آهن ارسال گردد. ناحیه راه آهن مربوط موظف است اعتراض دریاکنی را جهت طرح در کمیسیون عالی سوانح به دبیرخانه کمیسیون مذکور ارسال نماید.

نیمه ۱ - در مواردی که پرونده در مراجع قضایی در حال رسیدگی بوده و اصحاب دعوی به نظریه کمیسیون سوانح ناحیه اعتراض داشته باشند، موضوع جهت رسیدگی و اظهارنظر به کمیسیون عالی سوانح ارجاع خواهد شد.

بنامه ۵ - کمیسیون عالی رسیدگی به سوانح راه آهن که در این آیین نامه کمیسیون عالی سوانح نامیده می شود با عضویت معاون بهره برداری و سون و حرکت راه آهن و پنج نفر خبره در امور ناوگان، سیر و حرکت، خط و ابنیه فنی، علایم و ایمنی یا پیشنهاد مدیرعامل راه آهن و تأیید وزیر راه و ترابری تشکیل می گردد.

نیمه ۱ - در موارد رسیدگی به اعتراضات ادعای به نظریه کمیسیون عالی سوانح نواحی، نمایندگانی از انجمن صنعتی شرکت های حمل و نقل ریلی به اعضای کمیسیون اضافه می شود.

نیمه ۲ - معاون بهره برداری و سیر و حرکت راه آهن "رئیس" و عضو خبره ایمنی کمیسیون عالی سوانح "دبیر" این کمیسیون می باشند و دبیرخانه آن در اداره کل حفاظت و ایمنی سیر و حرکت مستقر خواهد بود.

نیمه ۳ - هرگز به عللی تغییر اعضای کمیسیون عالی سوانح قبیل از انقضای مدت دو سال ایجاد نماید. عضو یا اعضای جدید با همان شرایط انتخاب خواهند شد.

نیمه ۴ - جلسات کمیسیون عالی سوانح با حضور کلیه اعضا رسمیت یافته و نظریه کمیسیون با اکثریت آراء معتبر خواهد بود.

نیمه ۵ - در صورت عدم امکان حضور هر یک از افراد مذکور جانشین وی که قبلاً به پیشنهاد مدیرعامل راه آهن و تأیید وزیر راه و ترابری رسیده است، در جلسات شرکت می نماید.

نیمه ۶ - کمیسیون عالی سوانح موظف است به منظور ارتقای ایمنی، کلیه حوادث مهم را مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار داده و دستورالعمل های مورد نیاز جهت جلوگیری از تکرار حوادث مشابه صادر نماید.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تعمیرات و نگهداری

تیمبره ۷- کمیسیون عالی سوانح مرطف به تهیه دستورالعملها و اصلاح مقررات و جهت
منا و ایجاد روش راسد جهت عملیات وینی در راه آهن می باشد
ماده ۶- نظریه کمیسیون عالی سوانح راه آهن غیرقابل اعتراض است و نظریه این کمیسیون
در مورد سوانحهای به وایح بواسطی زدر صورت عدم اعتراض اصحاب دفتری در صورت عدم
اعتراض بعنوان نظریه کارشناسی ملاک عمل فور می گیرد.

پروژه داودی
معاون اول رئیس جمهور

دفتر مقام مائظم رهبری ، دفتر رئیس جمهور، دفتر ریاست قوه قضائیه ، دفتر معاونین
وزیر و دفتر معاون اجرایی رئیس جمهور، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور
وزارت راهبردی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام ،
اداره کشور، دیوان عدالت اداری، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، سازمان برنامه و
اداره کل حقوقی اداره کل قوانین و مقررات کشور، کمیته وزیران، هیات مدیران و هیات
مدیران، هیات انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای عالی
و دفتر هیئت دولت ، ابلاغ می شود.

دبیرخانه
دفتر مرکزی و امور جامع راه آهن
شماره پرونده ۹۳۹۵
تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۳

وزارت معادن و صنایع فلزی
شماره پرونده ۹۳۹۵
تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۳

دستورالعمل
نحوه رسیدگی به خسارات وارده
به ناوگان شرکت‌های حمل و نقلی
در شبکه ریلی راه آهن

تهیه و تنظیم :
گروه رسیدگی به سوانح
اداره کل ایمنی و نظارت بر شبکه
مرداد ۹۳

**دستورالعمل نحوه رسیدگی به خسارات وارده
به ناوگان شرکتهای حمل و نقلی در شبکه ریلی راه آهن**

هیئت مدیره راه آهن در جلسه مورخه ... با توجه به تصویب و اجرائی شدن قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی کشور و فعالیت گسترده بخش خصوصی در قالب شرکتهای پیمانکاری در بخش حمل و نقل ریلی و با استناد به تبصره ۳ از ماده ۸ این قانون مبنی بر اینکه "راه آهن با پذیرش ناوگان شرکتهای حمل و نقل ریلی، مسئول حفظ و نگهداری ناوگان و تامین سلامت سیر آنها می باشد." به منظور جلوگیری از تضییع حقوق شرکتهای حمل و نقلی که ناوگان ریلی آنان در خطوط متعلق به مجموعه راه آهن در حال سیر و یا متوقف می باشد و بر اثر عواملی همچون آسیبهای وارده ناشی از سهل انگاری مامورین، انجام مانورهای ناصحیح و یا سرقت ادوات و متعلقات مربوطه متحمل خسارت گردیده اند، اقدام به تصویب دستورالعمل نحوه رسیدگی به خسارات وارده به ناوگان شرکتهای حمل و نقلی در شبکه ریلی راه آهن نموده که از این تاریخ لازم الاجراء بوده و کلیه مناطق راه آهن موظف به اجرای کامل مفاد آن می باشند.

ماده ۱: تعاریف و کلیات

۱-۱- شرکتهای حمل و نقل ریلی: طبق تبصره ۱ از ماده ۱ قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی، شخصیت حقوقی است که توسط اشخاص حقیقی و حقوقی با اخذ مجوز از شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران و با تامین ناوگان (لکوموتیو و یا واگن) مورد نیاز به منظور جابجائی کالا و مسافر تاسیس می گردد.

۱-۲- منطقه یا مناطق: منظور ادارات کل راه آهن نواحی می باشند.

ماده ۲: حوادث ریلی

۲-۱- در صورت وقوع هر گونه سوانح ریلی در مجموعه خطوط و تاسیسات راه آهن، طبق روال گذشته بایستی مطابق بند الف ماده ۳ از آئین نامه اجرائی کمیسیونهای جلوگیری از سوانح راه آهن (مصوبه شماره ۸۷۱۳۵/ت ۳۵۲۲۰-هـ ۱۳۸۶/۵/۳۱)، کمیسیون سوانح مناطق به سرعت در محل حادثه حاضر گردیده و پس از بررسی علل و عوامل سانحه و تکمیل تحقیقات اولیه، طبق بند ب ماده ۳ از آئین نامه فوق الذکر ضمن تشکیل جلسه نسبت به تنظیم فرم صورتمجلس حوادث (نمونه فرم ۲۲۷۷) اقدام نمایند که فرم مذکور در کلیه مراجع قضائی، واحدهای بیمه ای و ... قابل استناد می باشد.

ماده ۳: بهره برداری نامناسب - سرقت

۳-۱- در صورتیکه بعلت هر گونه بهره برداری نامناسب و یا سرقت ادوات و متعلقات ناوگان شرکتهای حمل و نقل ریلی در محدوده شبکه ریلی راه آهن، خساراتی به ناوگان شرکتهای فوق الذکر وارد گردد که جزء حوادث ریلی (ماده ۲ فوق الذکر) محسوب نمی گردد، با درخواست مالک ناوگان (طبق فرم پیوستی شماره ۱) کمیته ای متشکل از نمایندگان ناوگان، سیر و حرکت، ایمنی و بازرگانی منطقه محل توقف ناوگان خسارت دیده تشکیل گردیده که بایستی پس از بررسی موضوع، نسبت به تنظیم صورتمجلس مخصوص اعلام خسارت ناوگان ریلی (طبق فرم پیوستی شماره ۲) اقدام نمایند.

تبصره ۱- در صورت سرقت ادوات و متعلقات ناوگان شرکتهای حمل و نقل ریلی در محدوده شبکه ریلی راه آهن فرم مذکور بایستی توسط پلیس راه آهن تأیید و امضاء گردد.

تبصره ۲- صورتمجلس مخصوص اعلام خسارت ناوگان ریلی فوق الذکر بعنوان سند معتبر قابل ارائه به واحدهای بیمه ای بوده و بایستی در قراردادهای شرکتهای حمل و نقل ریلی با شرکتهای بیمه مد نظر قرار گیرد.

ماده ۴: نقص فنی ناوگان شرکتهای حمل و نقل ریلی

۴-۱- در مواردی که بعلت نقص فنی ناوگان ریلی شرکتهای حمل و نقل ریلی، خساراتی به مجموعه راه آهن وارد گردد، مالک آن موظف به جبران خسارت وارده به راه آهن خواهد بود. در اینگونه موارد در صورت درخواست شرکتهای مالک، کمیته فوق الذکر بایستی نسبت به تنظیم صورتمجلس مخصوص اعلام خسارت ناوگان ریلی جهت ارائه فرم مذکور توسط شرکتهای مالک به واحدهای بیمه ای اقدام نماید.

ماده ۵: نماینده بازرگانی محل توقف ناوگان خسارت دیده بعنوان دبیر کمیته، وظیفه اخذ درخواست مالک ناوگان (فرم پیوستی شماره ۱) و همچنین تنظیم صورتمجلس مخصوص اعلام خسارت ناوگان ریلی (فرم پیوستی شماره ۲) را برعهده خواهد داشت.

ماده ۶: مدیر کل یا معاون فنی در امور سیر و حرکت ناوگان منطقه بعنوان سرپرست کمیته معرفی می گردد.

ماده ۷: پس از تنظیم صورتمجلس مخصوص اعلام خسارت ناوگان ریلی و تأییدات لازم، فرم مذکور توسط دبیر کمیته به شرکتهای مالک ارسال خواهد شد.

ماده ۸: کلیه شرکتهای حمل و نقل ریلی موظفند ناوگان ریلی خود را تحت پوشش بیمه قرار دهند.

ماده ۹: ادارات کل مناطق موظفند يك نسخه از فرم صورتمجلس مخصوص اعلام خسارت ناوگان ریلی تنظیمی را به اداره کل بازرگانی و بازاریابی ارسال نموده و اداره کل بازرگانی و بازاریابی نیز وظیفه نظارت بر حسن اجرای دستورالعمل فوق الذکر را بر عهده خواهد داشت.

فرم درخواست جهت تشکیل کمیته
بررسی خسارت وارده به ناوگان شرکتهای حمل و نقل ریلی

تاریخ ارائه درخواست : .....

نام شرکت حمل و نقل ریلی ناوگان خسارت دیده : .....

نوع ناوگان خسارت دیده :

واگن باری سالن مسافری لکوموتیو درزین ماشین آلات ریلی سایر .....

شماره ناوگان خسارت دیده : .....

محل آخرین توقف ناوگان خسارت دیده : .....

قسمتهای خسارت دیده از نظر شرکت مالک ناوگان :

.....
.....
.....
.....

علت خسارت وارده از نظر شرکت مالک ناوگان :

.....
.....
.....

ملاحظات :

.....
.....

نام و امضاء تکمیل کننده درخواست (نماینده شرکت حمل و نقل ریلی ناوگان خسارت دیده) :

.....

نام و امضاء دریافت کننده درخواست (نماینده اداره بازرگانی منطقه محل توقف ناوگان خسارت دیده) :

.....

صورتمجلس مخصوص
اعلام خسارت ناوگان ریلی

تاریخ تنظیم فرم: / / ۱۳
اداره کل راه آهن .....

نوع ناوگان خسارت دیده:

واگن باری □ سالن مسافری □ لکوموتیو □ درزین □ ماشین آلات ریلی □ سایر .....

شماره ناوگان خسارت دیده: .....

مالک ناوگان خسارت دیده: شرکت حمل و نقل ریلی .....

محل آخرین توقف ناوگان خسارت دیده: .....

علت خسارت وارده:

بهره برداری نامناسب □ نقص فنی □ سرقت ادوات و متعلقات ناوگان □

قسمتهای خسارت دیده:

ملاحظات:

مجموع کل خسارت وارده به ناوگان فوق الذکر (به ریال):

خسارت وارده به مجموعه راه آهن (به ریال):

تأییدیه اعضای کمیته فنی:

نماینده ناوگان: .....

نماینده ایمنی: .....

نماینده بازرگانی: .....

نماینده سیر و حرکت: .....

نماینده پلیس راه آهن: .....

سرپرست کمیته فنی: .....

تبصره ۱: کمیته فنی اعلام خسارت بایستی برای هر دستگاه ناوگان ریلی خسارت دیده بصورت مجزاء نسبت به تنظیم و تکمیل فرم مخصوص اعلام خسارت ناوگان ریلی اقدام نمایند.

تبصره ۲: طبق ماده ۸ از دستورالعمل نحوه رسیدگی به خسارات وارده به ناوگان شرکتهای حمل و نقلی در شبکه ریلی راه آهن به شماره

، فرم صورتمجلس تنظیمی فوق الذکر بعنوان سند معتبر قابل ارائه به واحدهای بیمه ای می باشد.